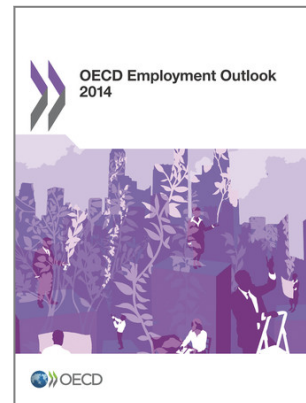

OECD *Multilingual Summaries* OECD Employment Outlook 2014

Summary in Slovenian

Preberite celotno knjigo na: 10.1787/empl_outlook-2014-en

Napoved organizacije OECD za področje zaposlovanja za leto 2014

Povzetek v slovenščini

Trg dela na območju OECD še vedno ni povsem okreval

Čeprav se je število prostih delovnih mest začelo povečevati, ostaja brezposelnost v številnih državah OECD precej višja kot pred krizo. Do konca leta 2014 in za leto 2015 se napoveduje zmerno znižanje brezposelnosti. Dolgotrajna visoka brezposelnost se je v nekaterih državah obrnila v povečanje strukturne brezposelnosti, ki je ni mogoče samodejno odpraviti z obnovo gospodarske rasti, ker je povzročila izgubo človeškega kapitala in motivacije za iskanje dela, zlasti med dolgotrajno brezposelnimi. V zadnjem četrtletju leta 2013 je bilo v celotnem območju OECD 17,2 milijona ljudi – več kot vsak tretji brezposelni – brez dela 12 mesecev ali več, kar je skoraj dvakrat toliko kot leta 2007. Glede na tak razvoj bi morale spodbujanje povpraševanja tam, kjer je bilo okrevanje šibkejše, v povezavi z močnejšimi ukrepi za boj proti strukturni brezposelnosti ostati ključni cilj politike. Prednost bi bilo treba dati ukrepom za zaposlovanje in usposabljanje dolgotrajno brezposelnih, ki se po navadi srečujejo z velikimi ovirami pri iskanju dela in bodo tudi najverjetneje zapustili trg dela.

Realna rast plač se je precej upočasnila

Pri mnogih, ki so obdržali delo, je zaradi krize prišlo do počasnejše rasti realnih zaslužkov ali celo do njihovega zmanjšanja. Vztrajno naraščanje brezposelnosti je v številnih državah OECD močno zavrlo pritisk na realno rast plač. To je v številnih državah, zlasti v evroobmočju, pripomoglo k omejevanju stroškov dela in s tem k spodbujanju zunanje konkurenčnosti. Za nadaljnjo prilagoditev plač bi bilo treba zlasti zaradi nizke inflacije boleče znižati plače, kar bi lahko povečalo število revnih zaposlenih. Za spodbujanje konkurenčnosti, rasti in ustvarjanja delovnih mest je potrebna vrsta politik. Te poleg preudarnih makroekonomskih politik za spodbujanje okrevanja vključujejo: reforme za povečanje konkurenčnosti na trgih blaga in storitev, pomoč odpuščenim delavcem pri prehodu na nova področja zaposlitve in stabilizacija dohodkov nizko plačanih delavcev.

Treba je spodbujati bolj kakovostna delovna mesta

Uspešnost trga dela je treba ocenjevati glede na število in kakovost priložnosti za delo, politike bi si torej morale prizadevati za več in boljše delovna mesta. Razvit je bil nov konceptualni in operativni okvir za merjenje kakovosti delovnega mesta s treh vidikov: ravni in razdelitve zaslužka, varnosti trga dela in kakovosti delovnega okolja. Med državami so velike razlike v vsakem od teh treh vidikov, vendar ni videti, da bi obstajali večji kompromisi med kakovostjo in količino delovnih mest, nekatere države pa so uspešne v obeh pogledih. Obstajajo tudi velike razlike v kakovosti delovnih mest med družbenogospodarskimi skupinami znotraj držav. Veliko pomanjkljivosti se je nakopičilo pri mladih, nizkokvalificiranih delavcih in tistih, ki so zaposleni za določen čas. Nasprotno pa imajo visokokvalificirani delavci ne le boljši dostop do večjega števila delovnih mest, temveč tudi do najbolj kakovostnih delovnih mest. Raven in razdelitev zaslužkov sta odvisni od vloge politik za spodbujanje rasti, dostopnosti in kakovosti izobraževanja, narave institucij, ki določajo plače (npr. minimalne plače, kolektivno pogajanje), in oblike davčnih in socialnih sistemov. Varnost trga dela določa vzajemno delovanje varstva zaposlitve, sistemov nadomestil za

brezposelnost (denarna nadomestila za brezposelnost in odpravnine) ter aktivnih politik trga dela. Kakovost delovnega okolja je v veliki meri odvisna od učinkovitosti predpisov za varnost in zdravje pri delu, ki preprečujejo zdravstvene težave, povezane z delom, pa tudi od socialnega dialoga in stopnje družbene odgovornosti delodajalca.

Preveliko zanašanje na delo za določen čas je škodljivo za posameznike in gospodarstvo

Začasna zaposlitev – to so vse oblike zaposlitve, pri katerih ni ugodnosti iz stalne zaposlitve ali pogodb za nedoločen čas –, lahko pomeni prožnost za podjetja, ki prilagajajo svojo delovno silo v spremenljivih gospodarskih okoliščinah. Lahko je tudi prostovoljna odločitev delavcev, ki imajo raje prožnost, povezano s temi oblikami pogodb. A razširjena uporaba začasnih pogodb ima lahko škodljive učinke na enakost in učinkovitost. Delavci s temi pogodbami se pogosto srečujejo z višjo stopnjo negotovosti kot tisti z redno zaposlitvijo. Podjetja po navadi tudi manj vlagajo v delavce, ki niso redno zaposleni, kar lahko posledično zmanjša njihovo produktivnost in razvoj človeškega kapitala. V dveh desetletjih pred svetovno finančno krizo se je začasno delo razširilo v številnih državah, ker so si vlade prizadevale spodbujati prožnost trga dela, in to v veliki meri z blažjimi predpisi za pogodbe za določen čas, hkrati pa so obdržale razmeroma strožje pogoje za tiste z redno zaposlitvijo. Možnosti politike, da bi zmanjšala delitev trga dela na delavce, ki so redno zaposleni, in tiste, ki niso, vključuje strožjo ureditev za uporabo pogodb za določen čas in hkrati sprostitev predpisov o odpuščanju delavcev, zaposlenih za nedoločen čas. Poleg tega bi bilo mogoče doseči zблиževanje stroškov odpovedi pogodb, če bi se uvedle enotne ali združene pogodbe. Vsaka od teh možnosti vključuje obvladovanje izvedbenih težav in zahteva učinkovite dopolnilne reforme.

Za začetne in poznejše rezultate trga dela so pomembne tako kvalifikacije kot spretnosti

Mednarodna raziskava OECD o znanju odraslih ponuja nov vpogled v pomen kvalifikacij in različnih spretnosti ter znanj za dva ključna rezultata na trgu dela za mlade v starosti od 16 do 29 let: tveganje, da ostanejo zunaj šole in brez dela in, če imajo delo, da je to na ravni plačila na uro. Ugotovitve poudarjajo pomen spodbujanja doseganja višje izobrazbe, pa tudi pomen izboljšanja pismenosti, računanja in reševanja problemov ter izboljšanja informacij, ki so na voljo mladim, ko se odločajo za študij. Tudi delovne izkušnje in splošne spretnosti pozitivno vplivajo na začetno plačo. Kljub temu v nekaterih državah le redki mladi kombinirajo delo in študij, večina študentov, ki dela, pa to počne zunaj formalnih programov, ki vključujejo delovne izkušnje, kot so tečaji poklicnega izobraževanja in usposabljanja ali vajeništvo. To pomeni, da bi bilo za to, da bi se študenti поблиže spoznali s trgom dela, treba uvesti ali razširiti ne samo delovne module v programih poklicnega izobraževanja in usposabljanja, temveč okrepiti tudi ukrepe, ki bi olajšali pridobivanje delovnih izkušenj vsem študentom. Taki ukrepi lahko vključujejo odpravo ovir za podjetja pri najemanju delavcev za krajši delovni čas in morda uvedbo davčnih spodbud za študente, ki delajo največ določeno število ur.

© OECD

Ta povzetek ni uradni prevod OECD.

Reproduciranje tega povzetka je dovoljeno pod pogojem, da so navedene avtorske pravice OECD in naslov originalne publikacije.

Večjezični povzetki so prevedeni izvlečki publikacij OECD, ki so v izvirniku izdane v angleškem in francoskem jeziku.

Na razpolago so brezplačno v spletni knjigarni OECD www.oecd.org/bookshop

Za več informacij se obrnite na Enoto OECD za pravice in prevode, Direktorat za javne zadeve in komunikacije na: rights@oecd.org ali prek faksa: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Obiščite našo spletno stran www.oecd.org/rights

Preberite celotno angleško različico na OECD iLibrary!!

© OECD (2014), *OECD Employment Outlook 2014*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/empl_outlook-2014-en